

Aktivita:

VOĽBA TECHNOLÓGIE

Cesta na kurikulum:

PREDMET	ROČNÍK	TEMATICKÝ CELOK
Environmentálna výchova	II. úroveň (SŠ)	<ul style="list-style-type: none"> • Racionálne využívanie prírodných zdrojov • Znečistenie ovzdušia, vody, pôdy • Spotreba energie • Urbanizácia
Fyzika	2. ročník gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrické pole, elektrický prúd
Ekológia	3. – 4. ročník gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana prírody • Ochrana životného prostredia človeka
Geografia	4. ročník gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> • Geoekológia a environmentalistika

Minutáž: 40 minút

Potrebujem: pracovný list uvedený v prílohe

Provokačná myšlienka: Ľudia majú pri používaní technológií možnosť voľby a každá voľba má svoje dôsledky nielen pre človeka, ktorý ich urobil, ale aj pre iných ľudí, organizmy a pre životné prostredie ako celok. Mladí ľudia, ktorí sa naučia posudzovať ako prínosy tak aj nedostatky používaných technológií, budú schopní robiť v budúcnosti oveľa komplexnejšie rozhodnutia.

Krok po kroku:

1. Každý študent dostane pracovný list Možnosť voľby (príloha 1). Žiaci pracujú samostatne. Na pracovnom liste majú za úlohu vyznačiť, ktorej voľbe dávajú prednosť a prečo.
2. Potom porovnajte svoje voľby v malých skupinkách. Vašou úlohou je zostaviť zoznam čo najväčšieho počtu výhod a nevýhod používaním uvedených dvojíc technológií. Mali by ste si uvedomiť, že používaním technológií môžete prispievať a škodiť nielen sebe samým, ale tiež iným ľuďom, iným druhom rastlín a živočíchov, či životnému prostrediu ako celku napr. výroba elektrickej energie môže v závislosti na použitej metóde spotrebávať prírodné zdroje, poškodzovať prírodu a živočíšne druhy, ktoré v nej žijú, zvyšovať ohrozenie jadrovou katastrofou atď.
3. Mali by ste študentov viesť k tomu, aby zvažovali dopady jednotlivých technológií v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom časovom horizonte.
4. Posúďte svoje voľby v skupinovej diskusii. Svoje voľby môžete podmieniť či obmedziť určitými podmienkami, ak máte pocit, že je to vhodné.

Príloha 1 Možnosť voľby

Činnosť	Voľba technológie/aktivity	Dôvod voľby
1. Stavba nového domu	a) nízko energetický alebo pasívny dom b) bežný dom	
2. Výroba zeleninového šalátu	a) elektricky strúhač a krájač b) nôž a doska	
3. Čistenie zubov	a) elektrická zubná kefka b) bežná zubná kefka	
4. Zdroj výroby tepla a elektriny pre domácnosť	a) solárne kolektory b) bežný zdroj (tepelné elektrárne, jadrové elektrárne)	
5. Kúpa nových elektrospotrebičov	a) uprednostnenie elektrospotrebiča s označením A b) uprednostnenie elektrospotrebiča s označením B a nižšie	
6. Osvetlenie v izbách	a) žiarovkami b) žiarivkami	
7. Teplota v izbách vo vykurovacom období	a) pod 20 °C b) nad 20 °C	
8. Podpora občianskej petície proti výstavbe veternej elektrárne	a) ÁNO, pretože robí hluk a kazí mi výhľad b) NIE, vyrobí elektrinu bez znečistenia životného prostredia	